

Audiovizualna industrija na čelu s filmom je v Sloveniji močan, vendar neizkoriščen steber slovenskega gospodarstva

Ljubljana, 20. 11. 2019 - Audiovizualna industrija sodi med najhitreje se razvijajoče industrije tako doma kot po svetu. Pomena njene vloge v sliki slovenskega gospodarstva se danes še ne zavedamo dovolj, bi se ga pa nedvomno morali, saj omenjena industrija ponuja mnoge gospodarske priložnosti tudi v Sloveniji, med drugim tudi na področju izvoza. Tako so na današnji razpravi o novi vlogi audiovizualne industrije v Sloveniji zaključili sodelujoči strokovnjaki, ki so predstavili tudi študijo državnih podpor ter ekonomskih in fiskalnih učinkov audiovizualne (AV) industrije v Sloveniji. Študijo, ki jasno dokazuje pomembno in rastočo vlogo AV industrije v Sloveniji, je v sodelovanju s ključnimi slovenskimi institucijami s področja AV industrije pripravil Deloitte Slovenija. Dogodka sta se udeležili tudi državna sekretarka Ministrstva za kulturo dr. Tanja Kerševan Smokvina in državna sekretarka ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo Eva Štravs Podlogar.

V 2018 je bilo v Sloveniji ustvarjenih 500 oglasov, 400 video spotov, 12 dokumentarnih filmov, 8 igranih celovečernih filmov, 5 animiranih filmov in 4 serije, ki so v AV industriji v istem letu ustvarili skoraj 1 % celotnega izvoza Slovenije. Delež bruto dodane vrednosti, ki jo prek plačanih fiskalnih prispevkov AV sektor prispeva v državni proračun, pa znaša skoraj 40 odstotkov. »*Neposredni in posredni ekonomski učinki AV industrije so prisotni v številnih sektorjih in industrijah, saj se pomemben del proračuna projektov porabi za nakup blaga in storitev na lokalnem trgu,*« je uvodoma podaril **Luka Vesnaver iz Deloitte Slovenija**.

To so le nekateri izmed ključnih rezultatov študije, ki so jo pred kratkim zaključili Deloitte Slovenija v sodelovanju z Zavodom za uveljavljanje pravic avtorjev, izvajalcev in producentov audiovizualnih del Slovenije (AIPA, k.o.), Društvom audiovizualnih producentov Slovenije, Društvom Filmskih producentov Slovenije ter Slovenskim filmskim centrom.

Njihovi predstavniki so na današnjem posvetu deležnike s področja AV industrije spodbudili k dialogu, povezovanju in vzpostavljanju sistemskih rešitev za razvoj AV industrije. »*AV projekti imajo na lokalno gospodarstvo močan vpliv, Slovenija pa ima ob nadaljnjem nadgrajevanju podpornega okolja še veliko potenciala. Ustvarjanje ugodnega okolja za film in AV dejavnost ter sistemsko privabljanje AV projektov bi zagotovo spodbudilo ustvarjanje novih delovnih mest tako v AV sektorju kot tudi v turizmu,*« je uvodoma poudaril **Gregor Štibernik**, direktor AIPA, k.o., ter dodal, da bi bilo potrebno spodbujati gospodarsko manj razvita področja, da se pokažejo kot za snemanje privlačna in bi tako privabljala tudi produkcijske hiše.

Posveta sta se udeležili tudi državni sekretarki **dr. Tanja Kerševan Smokvina** (Ministrstvo za kulturo) in **Eva Štravs Podlogar** (Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo). V uvodnem nagovoru je **dr. Tanja Kerševan** izpostavila, da »*AV industrija v zadnjem desetletju doživlja pravi razmah. Temu so pomembno pripomogle nove distribucijske platforme, skoraj popolna digitalizacija teh poti, pojavili pa so se pomembni novi globalni igralci. Splet je sedaj v srži delovanja AV industrije. Z vsemi novimi trendi in omenjenimi spremembami pa bi se seveda morale spreminjati tudi državne politike. Sama vloga države mora preiti iz trenutnega klasičnega ter pokroviteljskega pristopa do kulture v vlogo države, ki skrbi za ugodno okolje ter omogoča nove priložnosti, tudi s privabljanjem naložb iz tujine. Filma in AV industrije v Sloveniji ne moremo več naslavljati samo s kulturnimi politikami, to je potrebno razširiti na medresorsko raven.*«

Zavod za uveljavljanje pravic avtorjev, izvajalcev in producentov audiovizualnih del Slovenije, k.o.

Društvo avdiovizualnih producentov Slovenije

DRUŠTVO
FPS
FILMSKI
PRODUCENTI
SLOVENIJE

SLOVENSKI
FILMSKI
CENTER
JAVNA
AGENCIJA
SLOVENIJAN
FILM
CENTRE

Iz perspektive Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo pa je gospa **Eva Štravs Podlogar** podala pojasnilo trenutnemu stanju: *»Na MGRT se zavedamo pomembnosti in gospodarskega potenciala AV industrije v Sloveniji. Vemo, kako pomembna je promocija, ki omogoča večjo prepoznavnost naše države in ji s tem viša njeno dodano vrednost. Slovenijo na ven predstavljamo kot deželo, ki svojo rast povezuje z izvozom in tudi tukaj je AV pomemben deležnik. Ponosna sem, da začenjamo stopati po tej skupni poti, da bomo ustvarili močnejšo in bogatejšo prihodnost.«*

AV projekti imajo na lokalno gospodarstvo kratkoročne in dolgoročne učinke

Sodelujoči v razpravi so izpostavili tudi pozitivne učinke AV industrije v praksi na razvoj malega gospodarstva in lokalnega okolja, v katerega vstopa s produkcijo, uspešno privablja investicije in zaposluje veliko število slovenskih filmskih delavcev ter ustvarjalcev. Najpomembnejši učinki AV industrije v lokalnih okoljih so: ustvarjanje novih delovnih mest, ustvarjalno gospodarstvo, tuje naložbe in izvoz, turizem, razvoj nacionalne blagovne znamke, razvoj talentov in spretnosti. *»Delitev na komercialne in nekomercialne projekte ni smiselna. S strani države je prezirani "komercialni" sektor v zadnjih 15 letih najprej iz prahu pobral filmsko industrijo, v smislu razvoja strokovnih kadrov in tehnične baze, potem pa je spravil nivo filmske produkcije na zavidljivo evropsko raven. Tako smo dandanes konkurenčni tudi v najzahtevnejših izzivih filmske produkcije. Od razvoja tehnične baze, tako kadrovske kot tehnološke, ima veliko tudi tako imenovani "umetniški" sektor. Plima v zalivu dvigne vse barke,«* je slušateljem predstavil **producent Rok Ban**.

Slovenija je privlačna lokacija za tuje produkcije

Zavedati se je potrebno tudi, da Slovenija v evropskem merilu ponuja izjemno privlačnost snemanja na gorskih lokacijah, predvsem v Alpah. Ponuja raznolike in atraktivne snemalne lokacije (obala, jezera, jame, reke, gradovi ...) in raznolike letne čase. Poleg tega je v letu 2017 je pri nas stopil v veljavo ukrep denarnih povračil za AV produkcijo, Slovenija pa ponuja tudi največje strokovnjake s tega področja in odlično opremo.

Industrija, ki v svojem bistvu nosi kulturno dobrino in oblikuje vizualne spomenike časa.

Ko danes v Sloveniji govorimo o AV industriji, jo praviloma še vedno umeščamo zgolj na področje kulture. Kot kažejo zgoraj navedeni podatki, pa ima ta sektor tudi izjemen gospodarski potencial; še več, ima potencial, da postane močan steber slovenskega gospodarstva. *»AV industrija je ena najhitreje se razvijajočih industrij na svetu in evropske države kar tekmujejo med seboj v spodbujanju te industrije ter ustvarjanju ugodnega okolja za soustvarjanje na tem področju. Žal pa se so slovenski ustvarjalci in izvajalci AV vsebin soočajo z drugačno vsakodnevno realnostjo. Slovenske institucije med seboj ne sodelujejo, odločajo popolnoma neusklajeno in nepovezano, dovoljenja za snemanje ali uporabo lokacij AV producenti pridobivajo v zadnjem trenutku ali sploh nepozno. V praksi so težave predvsem pri neurejenem in razpršenem pridobivanju dovoljenj za snemanje na posameznih lokacijah,«* je povedal **Andrej Štritof**, predsednik Društva avdiovizualnih producentov. Zato je skupaj z ostalimi sodelujočimi na pristojne institucije naslovil poziv za sistemsko urejanje razvoja AV industrije. **Nataša Bučar**, direktorica Slovenskega filmskega centra, pa je izpostavila dejstvo, da evropske države kar tekmujejo v tem, katera bo prevzela primat na področju filma in AV, pri čemer je poudarila, da so ambiciozne države na tem področju v prvi meri povečale javna sredstva za film, kar je omogočilo nadaljnji razvoj in spodbudilo zasebna vlaganja v film. Kot študija ugotavlja, je v Sloveniji zaznati velik upad javnih sredstev. Poudarila je, da je politika sicer prepoznala filmsko področje, kot tisto, katerega javno financiranje je potrebno najmanj podvojiti (dvigniti na 11 mio), a žal trenutne proračunske napovedi tega ne obetajo.

Zavod za uveljavljanje pravic avtorjev, izvajalcev in producentov avdiovizualnih del Slovenije, k.o.

Društvo avdiovizualnih producentov Slovenije

DRUŠTVO
FPS
FILMSKI
PRODUCENTI
SLOVENIJE

SLOVENSKI
FILMSKI
CENTER
JAVNA
AGENCIJA
SLOVENIAN
FILM
CENTRE

Zgledi iz sosednjih držav vlečejo in Slovenijo postavljajo v drugi plan

Izkušnje uspešnih zgodb iz regije pa je z udeleženci delil **Hrvoje Hribar**, režiser in nekdanji direktor Hrvaškega avdiovizualnega centra, ki je po dogodku dejal: »*Slovenski moment v avdiovizualni industriji se mi zdi izjemno vznemirljiv. Slovenija je na tem področju od 5 do 8 let za trendom in to je ključen pozitiven podatek, ki ga lahko v tej situaciji izpostavim. Ta zamuda je izjemen privilegij, ki omogoča, da se lahko učite na tujih napakah in ne ponavljate zmot, ki smo jih napravili na Hrvaškem. Vesel sem, da sem lahko danes prisoten na tem dogodku, na prvem koraku, da odpremo nov pogled na slovensko avdiovizualno industrijo kot neizkoriščen gospodarski potencial.*«

Prihodnost za slovensko avdiovizualno industrijo

Velika rast potreb po AV vsebinah, na kar vpliva tudi razmah mnogih platform videa na zahtevo, je izjemna gospodarska priložnost.

Avtorji študije so prepričani, da se tudi v Sloveniji rast AV industrije lahko doseže, a le, če se prepoznajo naslednje kratkoročne priložnosti za slovensko gospodarstvo:

- Področju je potrebno zagotoviti ustrezno javno financiranje za nadaljnji razvoj
- Avdiovizualno industrijo je potrebno prepoznati kot prioriteto ter jo smiselno umestiti v delovanje različnih državnih institucij
- Zagotoviti je potrebno optimalno delovanje filmske komisije
- Spodbujati je potrebno razvoj trženjskega potenciala domačih AV projektov
- Nujna je vzpostavitev dialoga med AV ustvarjalci ter lokalnimi skupnostmi in okoljskimi institucijami

Poleg tega je potrebno na srednji rok strateško urediti celotno področje razvoja AV industrije, in sicer so nujni:

- priprava medsektorske nacionalne strategije razvoja AV industrije
- zagotovitev ustreznih virov financiranja za delovanje filmskih in AV institucij
- sistematično razvijanje kadrovske kapacitete ter ureditev zakonodaje, ki tuje ponudnike vsebin na zahtevo spodbuja oz. zavezuje, da del prihodkov z lokalnega trga namenijo za ustvarjanje domačih AV vsebin

Študija je v celoti dostopna na [tej povezavi](#).

Za dodatne informacije vam je na voljo:

Gregor Štibernik, direktor AIPA k.o.

Zavod za uveljavljanje pravic avtorjev, izvajalcev in producentov avdiovizualnih del Slovenije, k.o.

Društvo avdiovizualnih producentov Slovenije

DRUŠTVO
FPS
FILMSKI
PRODUCENTI
SLOVENIJE

SLOVENSKI
FILMSKI
CENTER
JAVNA
AGENCIJA
SLOVENIAN
FILM
CENTRE